

Tuški

G L A S N I K

2024/03

Interni časopis Luke Koper

TISKOVINA

Poštnina plačana pri pošti

6104 Koper - Capodistria

**Leto 2023: Skupaj smo
dosegli nove mejnike**

- 4

Leto 2023: Skupaj smo dosegli nove mejnike
Skupina Luka Koper je sklenila še eno zelo uspešno leto. Doseženi poslovni rezultati so bili nad pričakovanji, večina finančnih kazalnikov je presegla načrtovane kazalnike za leto 2023, pri ladijskem pretovoru pa smo dosegli nove mejnike z rekordi na vseh ključnih blagovnih segmentih.
- 6

Intervju z Nevenko Kržan
Upravo naše družbe želimo predstaviti nekoliko drugače. Prvega v nizu bolj osebnih intervjujev smo opravili s predsednico uprave Nevenko Kržan.
- 8

Dan pomorstva letos v znamenju varnosti
Slovenski dan pomorstva, ki ga praznujemo v spomin na sprejetje resolucije o pomorski usmerjenosti države 7. marca 1991, smo tudi letos obeležili z osrednjo slovesnostjo v portoroškem Avditoriju.
- 11

Velikanke na kontejnerskem terminalu
V Luki Koper smo sredi februarja privezali kontejnersko ladjo CMA CGM T. Roosevelt, ki v dolžino meri 366 metrov, široka pa je nekaj več kot 48 metrov.
- 12

Terminalski e-vlačilec prestal prvi test
V koprskem pristanišču svoj napredek in inovativnost merimo tudi skozi vidik trajnosti. Luka Koper je zavezana spodbujanju logističnih rešitev, ki so okolju prijaznejše.

MITJA ČIKOVIN

Kmalu bomo odprli potniško sezono

MATEJA DOMINKO KRISTJAN STOJAKOVIČ

Na potniški terminal Luke koper bomo 29. marca privezali prvo letošnjo turistično ladjo – Spirit of Discovery, ki lahko pluje z 900 potniki in 530 člani posadke.

V letošnji sezoni bomo sprejeli 75 potniških ladij in zadnji pomahali v slovo 2. novembra, a se zna na seznam prihodov potniških lepotic vseeno uvrstiti še kakšna.

Pet potniških ladij nas bo obiskalo prvič
Na potniški terminal Luke Koper smo prvo ladjo sprejeli leta 2005 in od takrat se v Koper večinoma vračajo zadovoljni »stari« ladjarji. Med letošnjimi prihodi pa bo tudi pet potniških ladij, ki nas bodo obiskale prvič. Novinke bodo poleg prve letošnje obiskovalke **Spirit**

of Discovery še Norwegian Pearl, Seabourn Encore, Vista in Pacific World.

Letos bo k nam pripotovalo več kot 185.000 turistov
S 75 potniškimi ladjami, ki bodo priplule v Koper, bo v Slovenijo letos pripotovalo več kot 185.000 turistov – potnikov in članov posadk.

Tisoča potniška ladja v Luki Koper
V začetku septembra bomo ob obalo potniškega terminala privezali že 1.000 potniško lepotico, ki se bo k lanskemu milijontemu potniku zapisala kot poseben mejnik v zgodovini ladijskega potniškega turizma v Kopru.

Pomorstvo je del naše kulturne dediščine

S 46,6 kilometra obale ob Jadranskem morju in dostopom do morja se Slovenija uvršča med pomorske države. In čeprav je naša obala brez dvoma med krajšimi v Evropi (pa tudi globalno gledano), je za našo državo stik z odprtim morjem strateškega pomena. Z morjem in pomorstvom so povezane tudi številne zgodbe, spomini naše skupne preteklosti in seveda ljudje – med njimi pomorščaki, morjeplovci, ribiči in vsi drugi, ki jih je slana modrina za vedno zaznamovala. Zato je pomembno, da se (vsaj) ob dnevu pomorstva, ki ga obeležujemo 7. marca, s ponosom ozremo na pot, ki smo jo prehodili. Pot, ki je bila tlakovana z garaškim delom, odrekani, odsotnostjo, a hkrati prepojena z iskreno ljubeznijo in spoštovanjem do morja in z njim povezanih dejavnosti. Letošnjo osrednjo slovesnost v portoroškem Avditoriju je zaznamovala misel, da se pomorstvo, kot smo ga poznali, počasi, a vztrajno poslavlja. Če smo nekoč vzgajali generacije pomorščakov, bomo morali v prihodnje izobraževanja in usposabljanja usmeriti na področje pomorske in pristaniške logistike. Vse pomembnejša bosta pri tem tudi varnost plovbe in trajnostno usmerjen razvoj, ki združuje tako področje digitalizacije in optimizacije procesov, kot tudi projekte podnebnega prehoda. V Luki Koper smo na področju zelenega prehoda že v preteklosti naredili velike korake in bili zgled na področju zmanjševanja vplivov delovanja in skrbi za okolje. S projekti, ki jih načrtujemo v prihodnjih letih – nekaj smo jih začeli uresničevati že letos – pa želimo postati evropsko zeleno okno in družba z zanemarljivim oljčnim odtisom. Ravno te dni na strehah

štirih skladišč za generalne tovore nameščamo fotovoltaične panele, kar bo po izračunih zadostovalo za približno 15 odstotkov samooskrbe glede na trenutno porabo električne energije. Testiramo pa tudi nov terminalski električni vlačilec, ki je okolju in uporabniku prijaznejši, manj hrupen, predvsem pa ne povzroča direktnih emisij. Obenem je varčnejši, saj pri svojem delovanju porabi do kar 80 odstotkov manj energije. Elektrifikacija se bo nadaljevala na vseh področjih delovanja, svoj vrh pa dosegla, ko se bodo lahko ladje ob pristanku v pristanišču z elektriko oskrbovale kar z obale. Marec je tudi mesec, ko obeležujemo svetovni dan žena. To priložnost smo tudi letos izkoristili, da sodelavkam čestitamo in se jim na poseben način zahvalimo za njihov doprinos in prizadevanja za uspehe celotnega kolektiva. Z marcem začnemo tudi niz nekoliko drugačnih, bolj osebnih intervjujev, s katerimi se vam bodo predstavili vsi štirje člani uprave naše družbe. Dragi bralci, sodelavci, partnerji, iskrene čestitke ob dnevu pomorstva!

Marina Jelen,
odgovorna urednica

Leto 2023: Skupaj smo dosegli nove mejnike

Skupina Luka Koper je sklenila še eno zelo uspešno leto. Doseženi poslovni rezultati so bili nad pričakovanji, večina finančnih kazalnikov je presegla načrtovane kazalnike za leto 2023, pri ladijskem pretovoru pa smo dosegli nove mejnike z rekordi na vseh ključnih blagovnih segmentih.

 ROK ŠTEMBERGER, MARINA JELEN TOMAŽ PRIMOŽIČ

Čisti prihodki od prodaje so v lanskem letu znašali 312,8 milijona evrov in so bili na ravni doseženih prihodkov v letu 2022. Za 20 milijonov evrov več je bilo prihodkov iz naslova povečanega ladijskega pretovora kontejnerjev in avtomobilov, večjega obsega storitev polnjenja in praznjenja kontejnerjev, dodatnih storitev ter višjih cen, medtem ko so se zaradi normalizacije razmer na globalnem logističnem trgu in krajšega zadrževanja blaga v skladišču za 21 milijonov evrov znižali prihodki iz skladiščnin.

Poslovni izid iz poslovanja (EBIT) je v letu 2023 znašal 60,9 milijona evrov, kar je 76 odstotkov več glede na načrt, na kar so vplivali višji čisti prihodki od prodaje ter nižji stroški materiala, dela in amortizacije. Čisti poslovni izid skupine je v letu 2023 dosegel 56,4 milijona evrov in je načrtovanega presegel za 75 odstotkov – na kar je vplival tudi pozitiven izid iz financiranja v višini 4,7 milijona evrov, kar je 51 odstotkov več glede na leto 2022.

Rekordni na več blagovnih segmentih

V letu 2023 smo rekordne količine pretovora dosegli na obeh strateških blagovnih skupinah – kontejnerjih in avtomobilih, kot tudi na potniškem terminalu, terminalu za hlajene tovore in terminalu za tekoče tovore. Na segmentu kontejnerjev smo v letu 2023 pretovorili 1.066.093 kontejnerskih enot (TEU), kar je 5 odstotkov več kot v letu 2022. Pretovor avtomobilov je v letu 2023 znašal 916.728 avtomobilov (v kosih), kar je za 14 odstotkov več kot v letu 2022. S tem smo utrdili svoj položaj in potrdili primat med pristanišči v severnem Jadranu (kontejnerji) in Sredozemlju (avtomobili). Potniški terminal je v letu 2023 v pristanišče sprejel 120.553 potnikov in presegel izjemen dosežek iz leta 2019, ko je pristanišče gostilo 115.581 potnikov.

Nadaljevanje razvojnih projektov tudi v letu 2024

V letu 2023 je Skupina za naložbe namenila 41,5 milijona evrov in zaključila več pomembnih projektov, kot so ureditev avtomobilskih skladiščnih površin na območju kasete 5A, gradnja novih priklopnih mest za hladilne kontejnerje, izgradnja novega zunanega kamionskega terminala ob serminskem vhodu ter posodobitev pristaniških protipožarnih in elektroenergetskih sistemov. Zastavljen trend naložb Luka Koper nadaljuje tudi v letu 2024 – v teku je izgradnja 12. ladijskega priveza za generalne tovore, postopek javnega naročila za avtomatizirano skladišče 54 za jeklene proizvode, v pripravi pa so tudi dokumentacija in pridobivanje dovoljenj za podaljšanje severnega dela pomola I ter ureditev površin za potrebe kontejnerskega terminala.

Na segmentu kontejnerjev smo v letu 2023 pretovorili 1.066.093 kontejnerskih enot (TEU), kar je 5 odstotkov več kot v letu 2022. Pretovor avtomobilov je v letu 2023 znašal 916.728 avtomobilov (v kosih), kar je za 14 odstotkov več kot v letu 2022.

Nevenka Kržan, predsednica uprave Luke Koper: »V letu 2024 nadaljujemo z uresničevanjem najpomembnejših projektov, ki smo jih opredelili v nedavno sprejetem strateškem poslovnem načrtu do leta 2028. Med večjimi naložbami je razširitev kontejnerskega terminala na prvem pomolu, ki bo omogočila povečanje kapacitet na 1,75 milijona TEU na leto. V izvajanju je že tudi več naložb, vezanih na digitalni in podnebni prehod ter energetska samooskrbo, kot npr. postavljanje fotonapetostnih elektrarn na strehah skladišč.«

Evropska pristanišča lani z manjšim pretovorom

Pregled izbranih evropskih pristanišč pokaže, da je večina leto zaključila z manjšim pretovorom kot v letu 2022. Med vzroki, ki jih najpogosteje navajajo pristanišča, so upad industrijske proizvodnje, zmanjšan uvoz iz Azije in vpliv ukrajinskega konflikta ter pešanje potrošniške porabe zaradi negotovosti in inflacije. Kljub temu so opazen pozitiven trend na segmentu avtomobilov zabeležila španska pristanišča v Sredozemlju. Glavna razloga sta večja prodaja novih avtomobilov v EU in močno povečan uvoz kitajskih znamk.

Primerjava pretovora izbranih evropskih pristanišč

Vir: Spletne strani pristaniških uprav.

»Starši so mi vcepili osnove poštenega življenja in spoštovanja ljudi.«

Nevenka Kržan Luko Koper vodi že od julija lani. Svojo poklicno pot je začela v bančništvu in kot strokovnjakinja za področje financ in finančnega sektorja sodelovala ter vodila projekte podjetij iz zasebnega in javnega sektorja v širokem naboru industrij. V logistiki se dobro znajde, delo v kolektivu pa jemlje kot izziv, saj je človek dialoga in zna prisluhniti drugačnim stališčem. Pri ljudeh ceni znanje in sposobnost ter vizionarski pogled, ki je usmerjen v boljšo prihodnost. Prosti čas je zanj pomemben in ga namenja različnim dejavnostim – med drugim igranju golfa, obdelovanju vrta in različnim ročnim delom. Družina je njeno zatočišče, izredno ponosna pa je tudi na svoje istrske korenine.

✍ ROK ŠTEMBERGER 📷 ČRT PIKSI

Kako najti ravnotežje med delom in zasebnim življenjem?

Pomembno je, da si najdemo prostočasne aktivnosti, ki nas sproščajo in ob njih lahko misli preusmerimo iz sfere poslovnega okolja v nekaj popolnoma drugega. Ravno to, da se ta dnevni miselni tok prekine in osredotoči drugam, pa je najtežje in zahteva leta prakse. Ko se po napornem dnevu zvečer vrneš domov, je pomembno, da čutiš toplino doma in svojih domačih.

Katere vrednote vas vodijo v zasebnem življenju in katere na karierni/poslovni poti?

Starši so mi vcepili osnove poštenega življenja in spoštovanja ljudi. Še posebej bi želela poudariti eno vrednoto, in sicer 'nerazlikovanje'. Mislim, da je v današnjem svetu primanjkuje in se soočamo z veliko mero nestrpnosti, ki ne vodi v razvoj in prosperiteto. Vsi smo ljudje, ne glede na barvo kože, narodnost, vero, poklic, politiko, spolno usmeritev ... Seveda ob ničelni toleranci do moralno zavržnih ali kriminalnih dejanj.

Izredno rada igram golf, za katerega menim, da se ga tako ali tako ne da nikoli v popolnosti naučiti. Zato je ukvarjanje s tem športom vseživljenjski izziv. Rada obdelujem vrt – ob pomoči družine seveda. V pomladnih mesecih nabiram vse, kar v slovenski Istri najdeš v gozdu.

Kateri trenutek bi opredelili kot tisti, ki vas je najbolj izoblikoval kot osebo/vodjo?

Ko sem začela poslovno pot v revizijsko svetovalni družbi, sem bila postavljena pred dejstvo, da moram odločitve sprejemati po v naprej določenem času in ob temeljito preučenih dejstvih. Ni neodločenega izida, če se izrazim v športnem jeziku.

Imate vzornika in ali je ta oseba vplivala na vašo poklicno pot?

Nimam določene osebe. Vzor so mi ljudje, ki so s svojim

znanjem in sposobnostmi imeli vizionarski pogled v prihodnost in so na nek način pozitivno vplivali na prihodnost. Pa naj bodo to s področja znanosti, medicine ali kulture. Zgodovino je potrebno poznati, pravijo, zato da ne bi ponavljali napak iz preteklosti. Pomembno je živeti za prihodnost.

Kaj počnete za sprostitev oz. dobro počutje izven delovnega časa?

Ne morem reči, da sem športen tip. Toda izredno rada igram golf, za katerega menim, da se ga tako ali tako ne da nikoli v popolnosti naučiti. Zato je ukvarjanje s tem športom vseživljenjski izziv. Rada obdelujem vrt – ob pomoči družine seveda. V pomladnih mesecih nabiram vse, kar v slovenski Istri najdeš v gozdu. No, do srečanja s prvim gožem, potem pa se to veselje zaključi. V mladosti sem veliko prebirala knjige, sedaj poskušam to lepo navado ponovno obuditi.

Vzor so mi ljudje, ki so s svojim znanjem in sposobnostmi imeli vizionarski pogled v prihodnost in so na nek način pozitivno vplivali na prihodnost. Pa naj bodo to s področja znanosti, medicine ali kulture.

Imate kakšen skriti talent ali hobi?

Da, vse oblike ročnih del, od otroštva naprej se ukvarjam z njimi. Me sproščajo in so ena izmed aktivnosti za preusmeritev misli.

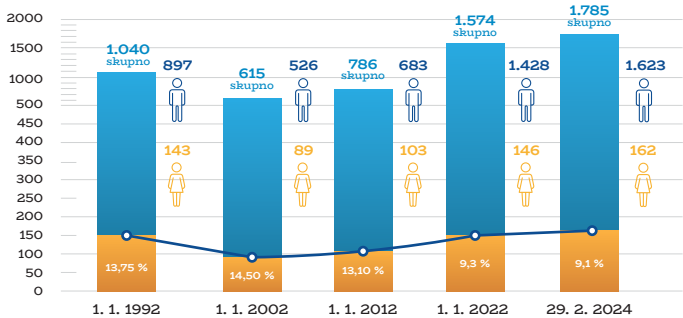
Veliko potujete. Je kakšen kraj še posebej močno vplival na vas, vaše delo?

V preteklosti sem več potovala, tako poslovno kot zasebno, kasneje je pandemija te poti večinoma prekinila. Vsa potovanja so bila posebna. Ne morem se spomniti niti ene same negativne izkušnje ali nezgode, razen nekaj zelo turbulentnih letov preko Himalaje in južnoameriških Andov.

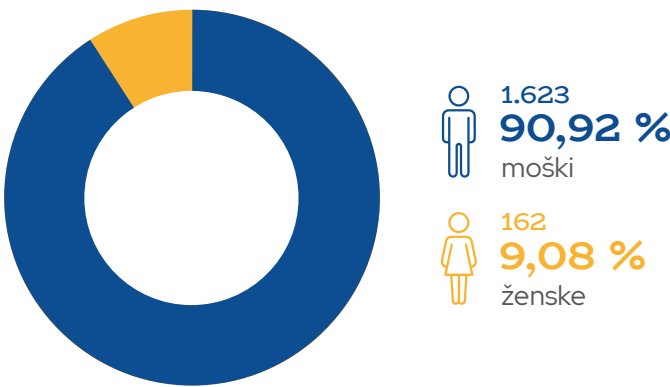

Luka Koper velja za pretežno moški kolektiv, čeprav so ženske njen pomemben in nepogrešljiv del že od samih začetkov v zgodnjih 60-ih letih. Danes ženske zasedajo različna delovna mesta, od vodilnih položajev do specifičnih delovnih mest v operativi. V letu 2024 (na dan 29. 2. 2024) je bilo v Luki Koper, d.d. zaposlenih 162 žensk, med katerimi je največ strokovnega kadra (67%). 11% vseh žensk je na vodilnih položajih oz. položajih ostalih vodji, 22% žensk pa dela v operativi.

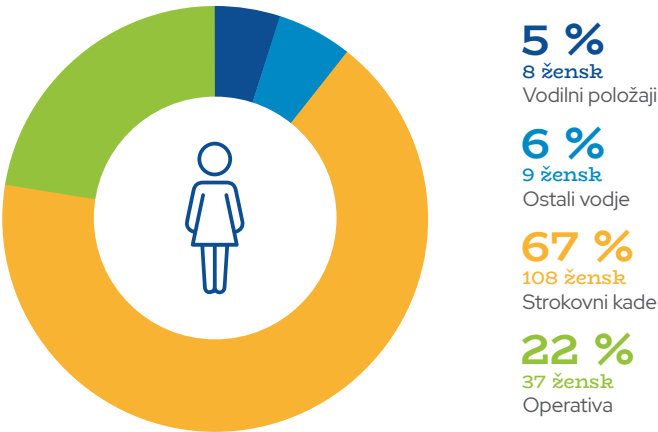
Zaposlovanje po desetletjih

Zaposleni v Luki Koper, d.d.

Ženske po strukturi delovnih mest

Nad izzive digitalizacije s povezovanjem

  MARINA JELEN

Ob letošnjem slovenskem dnevu pomorstva, ki ga tradicionalno obeležujemo 7. marca, so za skupno mizo sedli deležniki z različnih področij pomorskega prometa in z javnostjo delili izzive, s katerimi se v okviru procesa digitalizacije srečujejo pri svojem delovanju.

Eden ključnih izzivov, ki ga je že v uvodnem pozdravu izpostavil **Sandi Čurin** iz Uprave RS za pomorstvo, bo, kako zagotoviti ustrezno stopnjo varnosti. Neizbežno je namreč, da bo za uspešen digitalni prehod ključnega pomena povezovanje sistemov, ki temeljijo na različnih tehnoloških predpostavkah. Vsi so se strinjali, da je digitalna preobrazba dolgotrajen proces, ki zahteva kar nekaj finančnega vložka, vzpostavitev ustrezne infrastrukture in usposobljen kader.

Luka elektronsko posluje že 30 let

Čedomir Bojanić, predsednik Sekcije pristaniških špediterjev, je poudaril nujnost vzpostavitve enotnega sistema – t. i. enotnega vstopnega okna, ki bo poenostavilo dolgotrajne pristaniške procese, zmanjšalo število napak in okrepilo varnostni vidik: »Danes vzporedno teče več deset sistemov, ki pa med seboj niso povezani. Komunikacija poteka na različnih ravneh, v procesu pa se velikokrat podatki tudi izgubijo.«

Da je vse več zahtev po integrirani rešitvi, je potrdil tudi **Boris Šušmak** iz Luke Koper, ki je ob tem opozoril na pravni okvir: »Določitev pravnega okvira je ključna, če želimo vzpostaviti vzdržen sistem, ki bo omogočal izmenjavo podatkov med različnimi deležniki. Odgovoriti pa bo treba tudi na vprašanje vezana na upravljavski vidik.« Luka Koper elektronsko posluje 30 let, v zadnjih letih smo velike korake naredili tudi na področju brezpapirnega poslovanja – na terminalu za avtomobile je prehod že uspešno zaključen. V letošnjem letu bodo nadaljevali še z aktivnostmi na kontejnerskem terminalu. V okviru digitalnega prehoda si ob tem želimo avtomatizirati procese in vzpostaviti sistem daljinskega upravljanja z mehanizacijo, za kar pa potrebujemo izredno natančne podatke ter samo dostopnost do zunanjih podatkovnih zbirk.

Dan pomorstva letos v znamenju varnosti

 MARINA JELEN FPA/ZDRAVKO PRIMOŽIČ

Slovenski dan pomorstva, ki ga praznujemo v spomin na sprejetje resolucije o pomorski usmerjenosti države 7. marca 1991, smo tudi letos obeležili z osrednjo slovesnostjo v portoroškem Avditoriju.

Direktor Uprave RS za pomorstvo Jadran Klinec je ob tej priložnosti opozoril na spreminjanje slovenskega pomorstva, slavnostna govornica – ministrica za infrastrukturo mag. Alenka Bratušek – pa je predstavila prizadevanja Slovenije v okviru mednarodnih organizacij za izboljšanje varnosti na morju in napovedala nadaljevanje naložb v edino slovensko tovarno pristanišče.

50. obletnica sprejetja SOLAS

V ospredju letošnje obeležitve praznika pomorstva je bila varnost, ki jo kot prioriteto naslavlja tudi svetovna pomorska organizacija IMO, med drugim zaradi 50. obletnice sprejetja prenovljene konvencije o varovanju človeškega življenja na morju (SOLAS). Tej usmeritvi sledijo tudi na ministrstvu za infrastrukturo, kjer skupaj z URSP aktivno sodelujejo v postopkih prenove štirih ključnih evropskih direktiv o pomorski varnosti.

Ključni izziv: digitalizacija

Direktor URSP Jadran Klinec je priložnost izkoristil za napoved nekaj ključnih projektov, med njimi vzpostavitev sistema nadzora nad pomorskim prometom VTS in modernizacijo objektov za varnost plovbe po najvišjih mednarodnih standardih kot enega ključnih izzivov pa izpostavil digitalizacijo in vzpostavitev enotnega evropskega okna za pomorski sektor.

Kot je še pojasnil, se slovensko pomorstvo korenito spreminja, kar zahteva še tesnejše sodelovanje šolstva in gospodarstva v prihodnje. Le na ta način bomo lahko sledili trendom in gradili prihodnost slovenskega pomorstva.

Študentje ocenjevali Luko Koper

ROK ŠTEMBERGER MEDIASPEED

Društvo CFA Slovenija, ki združuje strokovnjake s področja korporativnih financ, upravljanja naložb in naložbenih svetovanj, je letos sodelovalo kot lokalni organizator tekmovanja CFA Research Challenge.

Na njem ekipe z več kot tisoč univerz iz stotih držav tekmujejo na področju vrednotenja izbrane delniške družbe, upoštevaje tudi področje trajnosti in etike. Predmet analize v Sloveniji je bila letos delnica Luke Koper, zato je sodelujočim ekipam pomoč pri pripravi analiz nudilo Področje kontrolinga. Po izboru komisije je najboljšo poročilo pripravila ekipa Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani v sestavi **Angele Zdravkovske, Barbare Teodorovič, Petra Kranjca in Vita Ljubca**. Zmagovalna ekipa bo nadaljevala tekmovanje v okviru naslednjega kroga mednarodnih preizkušenj.

Dragocene izkušnje in priporočila

Društvo CFA ponuja študentom ekonomije in financ višjih letnikov platformo za izboljšanje znanj na področju

vrednotenja podjetij. S sodelovanjem na tekmovanju študentje pridobijo dragocene izkušnje in priporočila mentorjev, kar jim daje prednost pri kasnejšem iskanju zaposlitve.

Zmagovalna ekipa CFA Research Challenge Slovenija z mentorji na podelitvi v Ljubljani 29. februarja 2024

Sodelovali smo na zaposlitvenem sejmu

ARMIN SEJARIČ MAŠA MAMILOVIČ

V četrtek, 29. februarja, je v organizaciji Območne službe Koper Zavoda za zaposlovanje v sodelovanju z mrežo Eures (EUropean Employment Services) potekal Čezmejni zaposlitveno-karierni sejem.

V koprski Areni Bonifika se je predstavilo več kot 116 različnih podjetij iz obmejnih regij Slovenije, Italije in Hrvaške, med drugim tudi Luka Koper. Dogodek je bil namenjen iskalcem zaposlitve, šolajoči se mladini in delodajalcem, namen pa je bil združiti podjetja in iskalce zaposlitve na nekoliko bolj sproščen in neposreden način. Delodajalci so na stojnicah ponujali tudi delo upokojujencem, študentsko delo, dijaško prakso in štipendije.

Pestra ponudba poklicev

Organizatorji so si prizadevali za čim bolj pestro ponudbo poklicev, zato so bili na stojnicah prisotni delodajalci s področij gostinstva in turizma, logistike, zdravstvenega in socialnega varstva. Predstavilo se je tudi veliko delodajalcev s področij javne uprave, vzgoje in izobraževanja, informacijskih tehnologij, znanosti ter kovinarske in živilske industrije.

Naše kadrovnice **Tonja Drinovec, Danjela Markočič Muženič in Katja Škrli** so odgovarjale na številna vprašanja o poklicih in zaposlitvi v Luki Koper.

Obiskal nas je veleposlanik Ukrajine

  MARINA JELEN

Konec februarja smo v Luki Koper gostili veleposlanika Ukrajine, **nje. eks. Andrija Tarana**, ki sta ga sprejela predsednica uprave **Nevenka Kržan** in član uprave **Gregor Belič**. Za veleposlanika je bil to prvi obisk pristanišča, ki ga je izkoristil za spoznavanje delovanja in iskanje možnosti za poslovno sodelovanje med državama v prihodnje. Priložnost je izkoristil tudi za zahvalo upravi za ponujeno pomoč in podporo ter ogled na terenu, kjer se je lahko prepričal o prepletenosti procesov, ki znotraj luške ograje delujejo ob vseh urah dneva.

D'Agostino zapušča pristaniško upravo Trst

 ROK ŠTEMBERGER ARHIV SHIPPING ITALY

Zeno D'Agostino bo po skoraj desetih letih predčasno zapustil vodenje tržaške pristaniške uprave. Njegov drugi in zadnji mandat bi sicer zapadel decembra letos, zaključil pa ga bo konec maja. Svojo odločitev je v odstopnem pismu pojasnil ministru za infrastrukturo in promet **Matteu Salviniju** in poudaril, da so razlogi za odstop izključno osebne narave. D'Agostino velja za enega največjih poznavalcev pomorske logistike in razvoja pristaniške infrastrukture v Italiji. Med njegovim vodenjem pristanišča je v Trst prišlo več novih terminalistov, nov zagon je dal razvoju infrastrukture in pridobivanju EU sredstev ter železniških povezav s pristaniščem.

Korejska agencija KOTRA na obisku

 ROK ŠTEMBERGER, JAN MUŽENIČ ROK ŠTEMBERGER

Na obisku smo 22. februarja gostili predstavnike južnokorejske agencije za spodbujanje trgovine in naložb KOTRA. Na priložnostnem obisku je uprava družbe gostom predstavila zadnje razvojne načrte, korejsko delegacijo pa so zanimale predvsem nove možnosti sodelovanja, ki je sicer že vrsto let na visoki ravni. Južna Koreja je namreč zelo pomemben partner Luke Koper z vzpostavljenimi neposrednimi ladijskimi povezavami in eno izmed najpomembnejših obstoječih in potencialnih tržišč Luke Koper v Aziji. Pri uvozu prevladuje blago namenjeno v zaledne države, predvsem avtomobili, razno blago v kontejnerjih, jekleni izdelki, avtomobilski deli in elektronika. Pri izvozu prevladuje bela tehnika, avtomobilski deli, papir in stroji.

Velikanke na kontejnerskem terminalu

✍️ ARMIN SEJARIĆ 📷 MATEVŽ BREGAR, ARMIN SEJARIĆ

V Luki Koper smo sredi februarja privezali kontejnersko ladjo CMA CGM T. Roosevelt, ki v dolžino meri 366 metrov, široka pa je nekaj več kot 48 metrov.

S skupno kapaciteto 14.402 kontejnerskih enot (TEU) je največja ladja francoskega ladjarja CMA CGM, ki smo jo kadarkoli privezali v koprskem pristanišču, in je vključena v tedenski direktni servis z Daljnega vzhoda. Na povabilo predstavnikov francoskega ladjarja CMA CGM sta si ladjo ogledali **nj. eksc. Florence Levy**, veleposlanica Francije v Republiki Sloveniji, in predsednica uprave Luke Koper **Nevenka Kržan**.

Velikanka Maersk Cleveland

Na kontejnerskem terminalu smo minuli mesec prvič gostili še drugo velikanko Maersk Cleveland, ki je v lasti

danskega ladjarja Maersk. Gre za novo, 366 metrov dolgo ladjo s kapaciteto 15.500 TEU, ki so jo lani novembra zgradili na Kitajskem. Pluje v okviru alianse 2M, ki povezuje severni Jadran z Daljnim vzhodom.

Orjaški 'dumperji' s Kitajske v Srbijo

✍️ ALEŠ KOCIJAN, ARMIN SEJARIĆ 📷 KRISTJAN STOJAKOVIĆ

Na Terminalu za generalne tovore se pogosto srečujemo z naročili za pretovor projektnih tovorov oz. tovorov izrednih dimenzij ali teže.

Preko našega pristanišča večkrat potujejo posebna vozila, ki izstopajo po teži, velikosti in obliki. Med zanimivejše zagotovo sodijo orjaški prekucniki oziroma 'dumperji', ki v naše pristanišče prispejo na ladjah za generalne tovore. Gre za projektni tovor, ki od vseh udeležencev terja dodatno mero načrtovanja in usklajevanja.

Prekucniki na poti v rudnik bakra

Ogromni delovni stroji, prekucniki, ki jih v Luki Koper pretovarjamo na mesečni ravni, so k nam prišli s Kitajske. Svojo pot nato nadaljujejo proti Srbiji, kjer jih uporabljajo v rudniku bakra. Da gre za tovor izrednih lastnosti, govori tudi podatek, da en 'dumperji' tehta 36 ton.

Orjaške prekucnike v Luki Koper pretovarjamo že vrsto let.

Terminalski e-vlačilec prestal prvi test

V koprskem pristanišču svoj napredek in inovativnost merimo tudi skozi vidik trajnosti. Luka Koper je zavezana spodbujanju logističnih rešitev, ki so okolju prijaznejše. Elektrifikacija talne mehanizacije v pristanišču predstavlja enega največjih izzivov, ki pa ima velik potencial za prihranek energije in zmanjšanje ogljičnega odtisa. Na kontejnerskem terminalu smo tako v minulih mesecih testirali terminalski električni vlačilec YT203EV nizozemskega proizvajalca Terberg.

ANDREJ HRABAR, DAVID KRMAC TADEJ KNEZ, ARMIN SEJARIČ

Pozitivni vtisi voznikov

Po zmogljivosti motorja (pogon 4x2) je e-vlačilec z baterijo razpoložljive kapacitete 133,9 kWh primerljiv z vlačilci na dizelski pogon. Vlačilec, ki lahko razvije maksimalno moč 200 kW, smo v testnem obdobju vključili v redni delovni proces na kontejnerskem terminalu in ga preizkusili v različnih področjih dela (ladja, dostava, depo, vagoni), ob različnih izmenah in v vseh vremenskih pogojih. V testnem obdobju smo pridobili dragocene podatke o delovanju težjih delovnih strojev z elektromotornim pogonom in baterijskimi hranilniki energije, ob tem pa tudi pomembne informacije o hitrostih polnjenja baterij, kar bo pri nadaljnji uvedbi električnih delovnih strojev ključnega pomena za nemoteno delovanje procesov.

V letu 2023 je bila povprečna poraba energije dizelskih vlačilcev 47,3 kWh na obratovalno uro, medtem ko je e-vlačilec v času testiranja porabil kar 80 % manj energije.

Manj hrupa in udobna vožnja

Ker vlačilec poganja elektrika, je okolju prijaznejši, manj hrupen, odsotnost rotirajočih pogonskih delov pa pripomore k zmanjšanju tresljajev in ne povzroča direktnih emisij. Vožnja je bolj udobna, dodatni prednosti sta še regenerativno zaviranje, s pomočjo katerega vlačilec samodejno zmanjšuje hitrost in polni baterijo, ter konstantno pospeševanje ne glede na obremenitev prikolice.

E-vlačilec = približno 80 % manj porabe energije

V Luki Koper smo v lanskem letu porabili slabih pet milijonov litrov pogonskega goriva, od tega približno tretjino za pogon terminalskih vlačilcev, ki so največja skupina porabnikov goriva v pristanišču. V letu 2023 je bila povprečna poraba energije dizelskih vlačilcev nekaj manj kot 50kWh na obratovalno uro, medtem ko je e-vlačilec v času testiranja porabil kar 80 % manj energije. To je tudi potrdilo domnevo, da prav terminalski vlačilci predstavljajo pomemben potencial za prihranek energije in znižanje stroškov obratovanja.stroškov obratovanja.

Dodatne hitre polnilne postaje

Boljša energetska učinkovitost in energetska samooskrba sta ključna projekta koprskega pristanišča. Številna skladišča in druge pokrite površine ponujajo nove možnosti za postavitev sončnih elektrarn. V načrtih je tudi

izgradnja dodatnih hitrih polnilnih postaj, s katerimi bomo v pristanišču zagotovili optimalno infrastrukturo za delovanje električnih delovnih strojev in vozil

Elektrifikacija talne mehanizacije v pristanišču predstavlja enega največjih izzivov, ki pa ima velik potencial za prihranek energije in zmanjšanje ogljičnega odtisa.

Terminalski e-vlačilec poganja elektrika, je okolju prijaznejši, manj hrupen in ne povzroča direktnih emisij.

Hitra polnilnica z močjo 180 kW na območju ro-ro priveza v tretjem bazenu.

Nove sončne elektrarne na strehah

Prizadevanja za doseganje ciljev energetskega prehoda Luke Koper se vse bolj udeležajo skozi zagotavljanje infrastrukture za pridobivanje električne energije iz obnovljivih virov. Trenutno so v zaključni izvedbeni fazi naložbe v fotonapetostne elektrarne na strehah skladišč 16 in 19 ter 50 in 51, ki bodo priključene v notranje omrežje predvidoma do letošnjega poletja.

 TINA BIZJAK, DAVID KRMAC, GAŠPER ERŽEN, NATAŠA CIGOJ, TADEJ KNEZ LUKA KOPER

S skupno močjo kar 4,2 MW lahko elektrarne uvrstimo na prvo mesto po proizvedeni moči v regiji in med večje v Sloveniji. Skupna površina nameščenih panelov bo znašala 20.000 kvadratnih metrov, kar je enako velikosti 2,6 nogometnih igrišč. Iz sončne svetlobe bomo predvidoma proizvedli 4.383 MWh čiste energije letno, kar bo na podlagi izračunov zadostovalo za približno 15 % samooskrbe glede na trenutno porabo električne energije.

Do leta 2030 načrtujemo skupno 10 MW moči

Prihodnje leto bomo dodatno fotonapetostno elektrarno namestili na streho upravne stavbe kontejnerskega terminala, kasneje pa še na več skladišč za generalne tovore. Za naložbo na kontejnerskem terminalu smo v okviru projekta RENEWPORT (program Interreg MED) dobili odobrenih 100.000 evrov sofinanciranja. Do leta 2030 načrtujemo, da bomo z vsemi naložbami v sončne elektrarne dosegli skupno 10 MW moči, kar bo zadostovalo za več kot četrtno celotne oskrbe z električno energijo takratne ocenjene porabe.

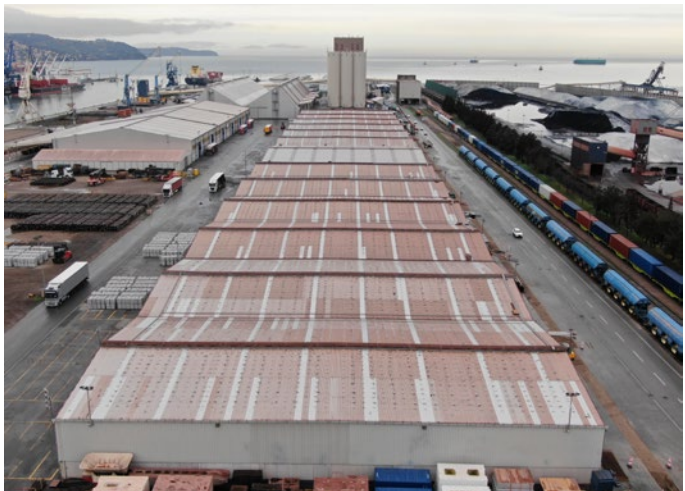
Ena največjih sončnih elektrarn v državi

Konec leta smo začeli z gradnjo večje sončne elektrarne na strehah skladišč št. 50 in 51 za generalne tovore. Za naložbo smo uspešno kandidirali v okviru projekta SOPOREM, iz tega naslova bomo pridobili 1,3 milijona evrov sredstev Finančnega mehanizma Evropskega gospodarskega prostora, kar je 46 odstotkov vrednosti naložbe. Partner projekta je Mestna občina Koper, ki bo sončno elektrarno zgradila na strehi parkirne hiše P+R Sonce v neposredni bližini пристanišča. S projektom smo povezali potrebe gospodarstva in razvoja ter potrebe lokalne skupnosti po čistejšem in prijaznejšem okolju.

fiksne horizontalne sisteme za preprečitev padca z višine. Sistemi so sestavljeni iz jeklenice in sidrnih točk, vpetih v streho oz. njeno konstrukcijo, ki s pomočjo drsnega elementa in ostalih varovalnih elementov (varovalni pas, pozicijske vrvi) zagotavlja ustrezno varovanje oseb pri pregledovanju, vzdrževanju in drugih opravilih na strehah.

Z naložbami za nižji ogljični odtis

Sončne elektrarne, ki trenutno obratujejo v Luki Koper so v letu 2023, proizvedle 325 MWh, kar je enako povprečni porabi približno 85 gospodinjstev. S proizvedeno energijo smo dosegli približno 116 ton manj izpustov CO₂. Nove elektrarne, ki jih bomo na strehah skladišč namestili v letu 2024, bodo na letni ravni proizvedle 4.383 MWh, kar je enako povprečni porabi 1153 gospodinjstev. Na ta način bomo na letni ravni dosegli 1569 ton manj izpustov CO₂, kar je ekvivalentno absorpciji CO₂ 71.318 dreves letno.

**Iceland
Liechtenstein
Norway grants**

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KOHEZIJO
IN REGIONALNI RAZVOJ

Posebna pozornost varstvu pri delu

Gradnja je v polnem teku, pred časom se je zaključila montaža nosilne konstrukcije, na katero bomo namestili panele v dolžini 400 metrov, sledila bo še dokončna ureditev transformatorske postaje. V okviru projekta smo posebno pozornost namenili tudi segmentu varstva pri delu, zato smo na obeh skladiščih predvideli in vgradili

Manj tovornjakov v mestnem jedru

Po 22 letih obratovanja smo januarja z odprtjem novega parkirišča na Serminu sklenili zadnje poglavje starega kamionskega terminala ob mestnem jedru. Preletimo nekaj zanimivosti, ki so zaznamovale dobri dve desetletji delovanja kamionskega terminala ob robu mesta Koper.

 ROK ŠTEMBERGER LUKA KOPER INPO

Čeprav so se gradbena dela zaključila v letu 2001, je koncesionar Luka Koper INPO na uporabno dovoljenje čakal več mesecev in z obratovanjem začel v začetku leta 2002. Ob otvoritvi smo zapisali, da je tako problem parkiranja za Mestno občino Koper in Luko Koper z novim in prostornim terminalom dokončno rešen. V tistem času smo tudi vzpostavili nov režim vstopa tovornjakov v pristanišče z obveznim postankom na terminalu, saj se je pred tem dogajalo, da so tovornjaki in prikolice ostajali v pristanišču po več dni.

Dnevno gre skozi terminal 1.000 tovornjakov

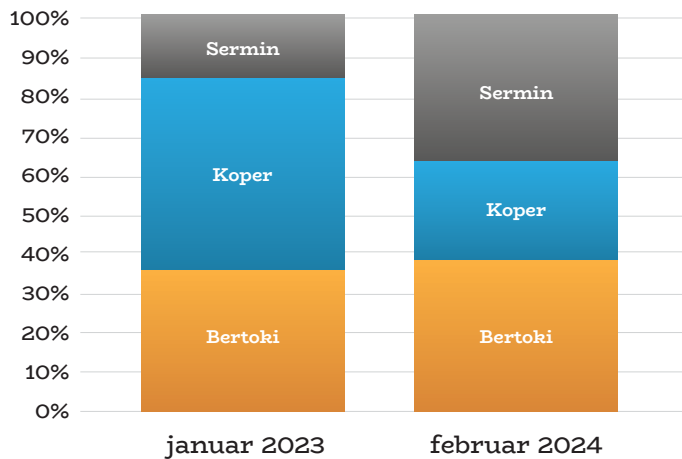
Promet na terminalu je v naslednjih letih postopoma rasel. V letu 2002 je dnevni promet znašal okoli 200 tovornjakov, leta 2010 že 600 tovornjakov. Danes se skozi nov serminski terminal dnevno zapelje okoli 1.000 tovornjakov. Z umikom starega terminala iz mestnega jedra se je pomembno zmanjšal pritisk težkega prometa na koprski vhod, saj sta glavnino, približno tri četrtine vstopov in izstopov tovornjakov, prevzela serminski in bertoški vhod. Z izgradnjo nove serminske vpadnice leta 2026 pa pričakujemo, da bomo v še polnejši meri izkoristili potencial obeh vhodov.

V letu 2002 je dnevni promet znašal okoli 200 tovornjakov, leta 2010 že 600 tovornjakov. Danes se skozi nov serminski terminal dnevno zapelje okoli 1.000 tovornjakov.

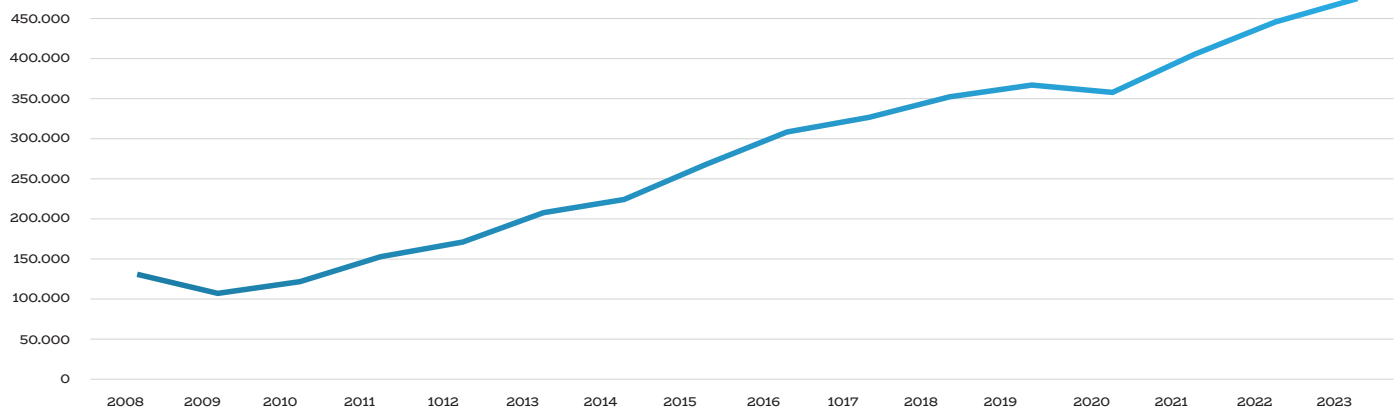

Amel Omeradžić, pobiralec parkirnine (desno), je 8. januarja 2024 v poznih večernih urah dvignil rampo še zadnjemu šoferju.

Delež vstopov/izstopov tovornjakov po vhodih

Število vstopov/izstopov tovornjakov v pristanišče 2008–2023

Gradnja 2. tira se nadaljuje

Konec februarja so se zaključila glavna gradbena dela na Vinjanu – najdaljšem viaduktu na trasi drugega tira, ki so se začela marca 2022. Zadnji od treh viaduktov na trasi, dolžine 620 metrov, ki povezuje predora Mlinarji in Škofije, bo v kratkem opremljen še s posebno zaščitno ograjo proti hrupu in vetru.

MARINA JELEN 2TDK

Slavnostni dogodek so obeležili najvišji predstavniki države – predsednik Vlade Republike Slovenije **dr. Robert Golob**, ministrica za infrastrukturo **mag. Alenka Bratušek**, vodja predstavništva Evropske komisije v Sloveniji **Jerneja Jug Jerše** in generalni direktor 2TDK **Matej Oset**.

Da je gradnja drugega tira eden pomembnejših projektov v državi, sta poudarila tako predsednik vlade kot tudi ministrica za infrastrukturo, ob tem pa izpostavila pomen čimprejšnje nadgradnje z dodatnim, vzporednim tirom. »Vzporedna proga je pomembna in je v resnici zaključek drugega tira, zato je prav, da se na teh projektih dela že danes, da so gradbišča in teren predpripravljeni,« je ob tem povedal Golob, ki verjame, da bo gradnja tretjega tira zaključena do konca leta 2030. Ministrica Bratušek pa je potrdila, da ministrstvo pospešeno dela na prostorskih podlagah za vzporedni tir, saj je cilj dvotirna proga, s katero bodo končno odpravljene težave prebivalcev ob obstoječi progi.

Budno spremljamo potek gradnje

Potek gradnje največjega infrastrukturnega projekta v državi budno spremljamo tudi v Luki Koper, saj bo z novim železniškim tirom koprsko pristanišče naposled dobilo sodobno in zmogljivo železniško povezavo s preostalo Slovenijo in zalednimi trgi. Ta pomemben mejnik v fazi gradnje drugega tira je pozdravila tudi uprava družbe – predsednica uprave **Nevenka Kržan**, član uprave **Gorazd Jamnik** ter član uprave in delavski direktor **Vojko Rotar** – ki je zadovoljna, da dinamika del sledi načrtovani časovnici, po kateri je zaključek naložbe predviden v letu 2025. Sicer bo celotni 27-kilometrski železniški odsek Divača–Koper najdaljši v Sloveniji in bo dovoljeval hitrosti do 160 kilometrov na uro, primerljivo s hitrostmi sodobnih evropskih železnic.

Celotni 27-kilometrski železniški odsek Divača–Koper bo najdaljši v Sloveniji in bo dovoljeval hitrosti do 160 kilometrov na uro, primerljivo s hitrostmi sodobnih evropskih železnic.

Geološko-geomehanski pogoji

Železniški viadukt Vinjan poteka na delu doline, kjer so z geološko-geomehanskimi raziskavami ugotovili fosilni plaz. Čeprav so na podlagi dodatnih raziskav in meritev ugotovili, da plaz trenutno miruje, je projektant z namenom zagotovitve dolgoročne stabilnosti in varnosti predlagal spremembo tehnologije gradnje viadukta.

Razponi med stebri pri viaduktu Vinjan znašajo med 60 in 100 metri, v višino pa stebri merijo tudi do 57 metrov. Gradnja je potekala s tehnologijo prostokonzolne gradnje. Takšen način gradnje se uporablja predvsem pri visokih mostovih z daljšimi razponi.

Z novim železniškim tirom bo koprsko pristanišče naposled dobilo sodobno in zmogljivo železniško povezavo s preostalo Slovenijo in zalednimi trgi.

Upravi Luke Koper se je na ogledu viadukta pridružila tudi Mateja Hrvatin Kozlovič (desno), podžupanja MOK.

Viadukt Vinjan

Predsednica uprave Luke Koper Nevenka Kržan v pogovoru z direktorjem gradbenega podjetja Kolektor CPG Kristjanom Mugerlijem o zahtevnosti gradnje 2. tira.

Spoštovane,

ob minulem mednarodnem dnevu žena vam iskreno
čestitamo za znanje, pogum, drznost, rešitve,
napredek, energijo, razumevanje in še vse drugo, kar
vas zaznamuje in definira kot nepogrešljiv del naše
družbe.

Raznolikost nas bogati, zato smo v pomorstvu in
logistiki hvaležni za vse, kar dobrega prispevate tako v
poslovnem kot tudi širšem družbenem okolju.

Luka Koper, d. d.

Luški glasnik je časopis Skupine Luka Koper.

Izdajatelj: Luka Koper, d. d.
Sedež družbe: Luka Koper, d. d., Vojkovo nabrežje 38, 6501 Koper
Glavna in odgovorna urednica: Marina Jelen
Izvršna urednica: Mateja Dominko
Redakcija: Mediade d. o. o.

Uredniški odbor: Mojca Bandelj, Jure Barovič, Špela Bertok, Tina Bizjak, Kristijan Bračun,
Tjaž Cedilnik, Slađana Čopić, Mateja Dominko, Tanja Jerman, Karin Kleva, Andreja Ličen-Čok,
Ingrid Maršič, Marta Merkuža, Lea Polh Baša, Armin Sejarić, Mirko Slosar, Klemen Štravs,
Ivana Vujanović, Dragan Zlatanović, Suzana Zornada Vrabec, Mara Žerjal

Kreativna zasnova in oblikovanje: Igor Lennasi, ID14 za Mediade d. o. o.

Tisk: Tiskarna Vek Koper
Naklada: 1.700 izvodov
ISSN 2350-3904

Časopis je brezplačen. Za reprodukcijo vsebine je potrebno pisno soglasje uredništva.

“Vedno bodi prva različica samega sebe, in ne druga različica nekoga
drugega.”
Judy Garland